

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie
"Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

KONFERENCJA

Warszawa 2-3 października 2018

AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI ANIMATORA LGD

OD TEORII ANIMACJI DO PRAKTYCZNEJ REALIZACJI

Renata Wiss

uczestniczka Akademii Umiejętności Animatora LGD

Pietrzejowice, Gmina Kocmyrzów – Luborzyca

LGD Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa

AUTOREFLEKSJA POKAZUJĄCA ROLE ANIMATORA

- Moją rolą było zdiagnozowanie potrzeb środowiska senioralnego, a w drugiej części środowiska mieszkańców wsi Pietrzejowice i Rawałowice oraz zachęcenie do wspólnego działania z zakresu rękodzieła i kulinariów. Pragnęłam w ten sposób „wyciągnąć” seniorów (seniorki) z domu (Współpraca z Fundacją MiLA), natomiast w części drugiej, związanej z otrzymaniem dofinansowania z „Działaj Lokalnie” , „wyciągnąć” dzieci, młodzież z domu, żeby „nie siedziały w domu przed komputerem”, jak powiedziała jedna z moich rozmówczyń.
- Rolą było również choć częściowe zintegrowanie kobiet wsi Pietrzejowice i Rawałowice
- Moją tzw. **MAPĄ** były sąsiadujące ze sobą wsie, w których dotarłam do osób chętnych do realizacji inicjatyw .
- Świetlica w mojej wsi była doskonałym miejscem na spotkania warsztatowe. (Jak stwierdziła jedna z uczestniczek spoza naszego kręgu *„jest u was jakaś niesamowita atmosfera, czuję się tak jakbym znała was od wielu lat”*). Przystąpiłam wówczas do działania.
- Miałam wsparcie koleżanek z grupy nieformalnej „Przystanek” oraz z naszego Koła Gospodyń Wiejskich
- Prowadząc grzecznościowo wykład na UTW działającym w naszej Gminie przeprowadziłam ankietę w sprawie potrzeb seniorów. Po analizie ankiet i przeprowadzeniu metodą warsztatową moich zajęć doszłam do wniosku, że na początek zachęcę seniorki do uczestniczenia w warsztatach w naszej świetlicy z tkania makatek, dziergania na obręczach dziewiarskich oraz wspólnego gotowania pierogów z dziećmi i młodzieżą. **Wszyscy uczestnicy zajęć wypełnili po warsztatach ankietę.**
- Te same ankietę rozdałam również w kręgu znajomych pań i panów w wieku 50+,

AUTOREFLEKSJA POKAZUJĄCA PROBLEMY

- Na terenie Pietrzejowic i Rawałowic nie wszystkie ankiety do mnie wróciły (około 30%). Tu już pojawił się problem, jednak te 30% to 25 ankiet, to na warunki Pietrzejowic i Rawałowic całkiem nieźle – tak sobie wytłumaczyłam. W porównaniu z innymi wsiami, u nas jest bardzo trudno namówić ludzi do wspólnego działania (moje powiedzenie to „wieś uśpiona”). Obawiałam się także, że ludzie zignorują moje pomysły, ponieważ jestem osobą przybyłą i chociaż mieszkam na tym terenie już 17 lat, myślałam, że moje pomysły okażą się dla rdzennych mieszkańców śmieszne. „Jakieś tam makatki, z pierogami?”, a po co to komu potrzebne?, że też jej się chce...
- Jednak miałam wsparcie kilku osób z naszej wsi, szczególnie moich koleżanek, jak i ze wsi sąsiedniej, łącznie z sołtysem, który ucieszył się, że panie i dzieci z Rawałowic też mogą uczestniczyć w naszych przedsięwzięciach.
- Problemem okazało się także zamawianie przez Internet potrzebnych surowców (włóczki). Przez nierzetelność poczty (przesyłka zaginęła) musiałam przesunąć termin rozpoczęcia realizacji projektu.
- Również remont kilku sal lekcyjnych (światlica mieści się w budynku szkoły) nie pozwolił mi na wcześniejszą realizację części – gotuj pierogi), ponieważ musiał być zakręcony gaz.
- Obawiałam się fiaska realizacji projektu.
- Obawiałam się małej frekwencji

AUTOREFLEKSJA POKAZUJĄCA SUKCESY

- Sukcesem okazała się sama propozycja warsztatów z dziergania na obręczach (dla niektórych druty i szydełko są nieznane) oraz zapomnianej techniki tkania makatek na krosnach. W pierwszych „makatkowych” warsztatach uczestniczyły 22 osoby, w tym dziewięcioro dzieci.
- Sukcesem okazują się być warsztaty z gotowania pierogów z różnymi nadzieniami (dzieci wspólnie z babkami lub mamami), na które są „zapisy”.
- Sukcesem okazała się chęć wspólnego działania na terenie obydwu wsi. Panie z Rawałowic po przeczytaniu informacji zawartej na plakatach (rozwieszać plakaty pomagali mi sołtysi) z chęcią przyszły na warsztaty. To uważam za wielki sukces, ponieważ niektóre osoby nie znały się wcale, albo znały się tylko widzenia. Dotyczyło to przede wszystkim osób napływowych.
- Sukcesem można również nazwać samo wspólne planowanie przez osoby odpowiedzialne za realizację projektów. Zaproponowałam tylko ustalenie harmonogramu oraz przydział zadań dla każdej z nas. To Koleżanki decydowały o tym, która co robi, przygotowuje na poczęstunek, czy jak zaplanować tematykę poszczególnych warsztatów.
- Sukcesem jest również to, że osoby uczestniczące w pierwszych warsztatach dzwonią i pytają się, czy mogą nadal przychodzić (jak to jedna z pań powiedziała na „dzierganki i makatki”), jak również miły wpis jednej z uczestniczek na Fb, która podziękowała mi za „kolejną inspirację”

DIAGNOZA

- Sprawdziłam potrzeby seniorów poprzez przygotowanie ankiety dla seniorów, którą wykorzystałam podczas spotkania z grupą seniorów z UTW działającego na terenie Gminy, na spotkaniach warsztatowych w świetlicy wiejskiej w Pietrzejowicach oraz w rozmowach prywatnych. W części drugiej miałam ułatwione zadanie, ponieważ po ubiegłorocznych zajęciach z dziećmi i dorosłymi wiedziałam wcześniej jakiego typu zajęcia będą atrakcją.

Ankieta seniora

Upewniam się, że wypełnienie ankiety, która pomoże rozpoznać potrzeby aktywizacyjne seniorów

1. Proszę określić swoją płeć:

- a) kobieta
- b) mężczyzna

2. Proszę Pana/Panią o określenie swojego wieku:

- a) 55-70 lat
- b) 71-80 lat
- c) 81-90 lat

3. Czy Pana/Pani korzysta z form aktywizacji seniora np. zajęć ruchowych – gimnastyka, nordic -walking, kolarstwo, zainteresowań itp.?

- a) tak
- b) nie

4. Czy Pana/Pani korzysta z ofert specjalistycznych zajęć dla seniora w ramach np.: Uniwersytetu 3 wieku, organizacji wspierających rozwój seniora, warsztatów organizowanych przez domy kultury itp.

- a) tak, korzystam
- b) nie korzystam

5. Jak często korzysta Pan/Pani z ofert zajęć poświęconym seniorom?

- a) często
- b) od czasu do czasu
- c) nie korzystam

6. Skąd Pan/ Pani dowiedział/a się/wie o zajęciach dla seniorów?

- a) od lekarza/pielęgniarki
- b) od rehabilitanta/fizjoterapeuty
- c) z mediów – jakich
- d) z innych źródeł – jakich

7. Jak forma zajęć jest dla Pana/Pani najciekawsza?

(można zakreślić kilka odpowiedzi).

a) Zajęcia ruchowe np. gimnastyka dla seniora, nordic -walking, Joga (inne – jakie)

b) Zajęcia plastyczno-techniczne np.: dequpage, szydełko, malowanie (inne – jakie?)

c) Zajęcia muzyczne np.: chór seniorów, koncerty, gra na instrumentach (inne – jakie?)

d) Zajęcia tematyczne: warsztaty fotografii, warsztaty teatralne, zajęcia komputerowe itp.

e) inne – proszę podać własny przykład.

8. Czy uważa Pan/Pani, że aktywizacja osób starszych jest ważna?

- a) Tak
- b) Nie
- c) Nie mam zdania

9. Co dają Panu/Pani zajęcia dla seniorów mające na celu aktywizację?

a) Pozytywne emocje - zadowolenie, przyjemność, budowanie pewności siebie,

inne:

b) Negatywne emocje – strach, nie pewność, niemoc, inne

c) Nie zmieniają nic

10. Dlaczego korzysta Pan/Pani z zajęć poświęconym seniorom?

(można zakreślić kilka odpowiedzi).

a) Dla zdrowia i przyjemności

b) Dla towarzystwa

c) Dla rozbudzenia i podtrzymywania swoich pasji i zainteresowań

d) Proszę podać swój przykład

.....

Dziękuję za wypełnienie ankiety

WYNIK PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY

- Według Raportu na temat sytuacji osób starszych , który został opracowany przez zespół naukowców (m.in. Prof. IPiSS Piotra Błędowskiego) „wzrost odsetka osób starszych w społeczeństwie Polski nabiera coraz większego tempa. Zakłada się, że do 2035 roku 65 i więcej lat zbliży się do ¼ populacji wszystkich mieszkańców naszego kraju. Do najważniejszych przyczyn tej sytuacji należą przede wszystkim wydłużenie ludzkiego życia oraz spadek urodzin”.
- Dlatego bardzo ważną rzeczą jest zapobiegnięcie wykluczeniu seniorów, poprzez aktywizację społeczną. Bardzo obszernie na ten temat wypowiedziała się pani M. Dziegielewska, która wyróżnia trzy rodzaje aktywności : **samotniczą**, czyli TV, czytanie , hobby, rozwijanie zainteresowań, **nieformalną**, czyli kontakty z rodziną, przyjaciółmi, sąsiadami i **formalną**, czyli udział w organizacjach społecznych, polityce, praca na rzecz środowiska lokalnego. Aktywność można także klasyfikować według obszarów zainteresowań. (teoria aktywności – to udział w różnego rodzaju działaniach, jeśli osoba starsza zamyka się w sobie, traci kontakt z otaczającym go światem to już jest teoria wycofania. Bardzo często zdarza się, że osoba starsza po przejściu na emeryturę zupełnie włącza się z życia. Ciekawe wnioski powstały w gminie Miechów (woj. Małopolskie) po przeprowadzonym badaniu osób starszych. Wynika z tych badań jedno, że dobrze i ciekawie zagospodarowanie wolnego czasu seniorów przynosi bardzo dobre efekty, a co za tym idzie poprawia się stan zdrowia seniorów.
- Rolą animatora w tym przypadku jest, aby taką osobę zainspirować do działania. Istnieje bardzo wiele form aktywizacji osób starszych poprzez zachęcanie ich do turystyki, gimnastyki, udziału w zajęciach tematycznych – muzycznych, plastycznych itp.

WYNIK PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY C.D.

- Gmina Kocmyrzów – Luborzyca liczy (wg GUS z 2016 r.) 15107 mieszkańców
Wg LSR - 14605 mieszkańców (M. 7247, K. 7358)
- W wieku poprodukcyjnym jest 2293 mieszkańców, co stanowi 15,70% , w tym kobiety – 1520.
- Problematyka senioralna jest mi bardzo bliska, ponieważ sama jestem na emeryturze już od 16 lat. Bardzo cenię wszelkiego rodzaju inicjatywy podejmowane na rzecz seniorów, czy to przez JST, czy też organizacje NGO.
- Po otrzymaniu zwrotnych ankiet i ich przeanalizowaniu (40 ankiet) oraz po przeprowadzonych rozmowach (kularowych) doszłam do wniosku, że najczęściej seniorzy biorą udział w spacerach nordic –walking, (17 osób), z ofert specjalistycznych zajęć bierze udział 21 osób, najczęściej o zajęciach dla seniorów dowiadują się z mediów – prasa, TV, radio (tylko 4 osoby z FB)
- Najciekawszą formą spędzania wolnego czasu są zajęcia ruchowe (8 panów, 9 pań)
- Lubiane są także zajęcia plastyczno-techniczne (2 panów, 32 panie)
- nie wzbudziły aplauzu zajęcia muzyczne (tylko 4 osoby), choć 7 osób bierze aktywny udział w chórze.

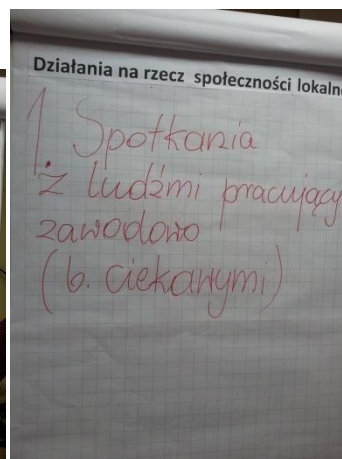
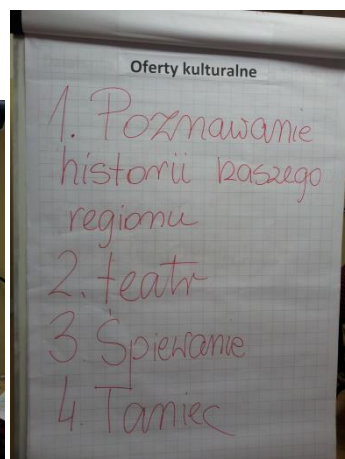
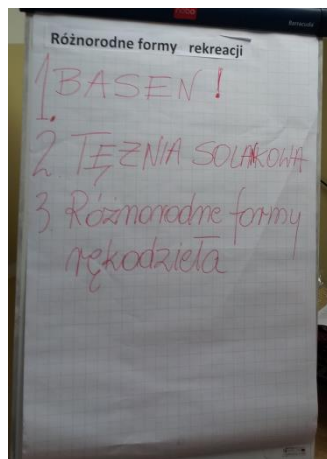
Na pytanie dlaczego korzysta Pan/Pani z zajęć dla seniorów 8 osób odpowiedziało „dla zdrowia i przyjemności”, 17 osób odpowiedziało „dla towarzystwa”, 10 osób odpowiedziało dla rozbudzania swoich pasji, 2 osoby napisały „żeby nie czuć się samotnie, 1 osoba napisała, żeby móc z kimś porozmawiać, 2 osoby napisały „żeby się nie nudzić”

I te ostatnie wpisy spowodowały moją reakcję, żeby wciągnąć seniorów w działania związane z rękodziełem, ponieważ większość seniorów lubi zajęcia plastyczne, które bardzo „blisko” znajdują się rękodzieła, zdecydowałam, że jeśli zdobędę fundusze, zorganizuję warsztaty właśnie z rękodzieła, ale takiego, które już jest zapominane, lub jest w jakiś sposób nowością (obręcze) .

WYNIK PRZEPROWADZONEJ DIAGNOZY C.D.

Bardzo ciekawe spostrzeżenia można było wysnuć po pracy w grupach (metodą warsztatową). Uczestnicy mieli się wypowiedzieć najpierw samodzielnie, a potem w grupach na trzy podstawowe tematy: różnorodne formy rekreacji **BASEN**, Oferty kulturalne -zdecydowanie **poznawanie historii naszego regionu**, działania na rzecz społeczności lokalnej – tylko jedna propozycja – **spotkania z ludźmi pracującymi zawodowo (ciekawymi).**

DIAGNOZA INACZEJ...

Nie przeprowadzałam diagnozy środowiskowej z ludźmi w wieku produkcyjnym. Ponieważ po rozmowach przede wszystkim z matkami i babkami dzieci i młodzieży, wiedziałam w jaki sposób można jak najbardziej ich usatysfakcjonować – **PIEROGI!**

Wprawdzie ten temat będzie realizowany we wrześniu i październiku, ale młodzi adepci sztuki lepienia i gotowania pierogów już cieszą się na spotkania.

Do 31 sierpnia 2018 r. natomiast bardzo chętnie uczestniczyli w tkaniu makatek (szczególnie dziewczęta), o czym wiedziałam z poprzedniego okresu (przed wakacjami) , wówczas poznawały modne techniki wyplatania bransoletek, ozdób techniką makramową czy też kumihimo.

PLAN DZIAŁAŃ ANIMACYJNYCH

1. Jak jest? - problem za problemem
2. Diagnoza i wyniki - ale będzie się działało
3. Moja wizja – co chcę zrobić dla seniorów i nie tylko
4. Plan - dla kogo?, po co?, z kim będę realizowała projekty?
Z kim będę współpracowała spoza swojego środowiska?,
gdzie?, co potrzebne?, skąd środki na to wezmę?
Kto jeszcze pomoże? (wolontariusze, przedsiębiorcy...)
5. Plan - moje cele i zadania (konkretnie), cele całej grupy realizującej projekty
6. Realizacja zadania i ciągłe sprawdzanie - mały monitoring (trzeba czuwać)
7. EWALUACJA – udało się, ale czy się podobało?(informacje zwrotne)

ZAŁOŻENIA PROJEKTU NA WESOŁO 😊

- Po pierwsze: „wyciągnąć” seniorów z domowych pieleszy
- A co za tym idzie i młodzież sprzed komputera zgarnąć
- Znaleźć sojuszników do działania - najlepsze są koleżanki i mąż!
- Poszukać „sponsorów”! Uśmiechnąć się do MiLI i do Korony oraz lokalnych przedsiębiorców
- Pisząc projekt dobrze się bawić i wyobrażać sobie przyszłe działania
- Zainteresować wszystkich smutasków ciekawą formą spędzania wolnego czasu
- Na warsztaty zawsze przygotować coś smacznego, żeby na następne zajęcia zawitali – jakieś przekąseczki, a jak dzieci nie ma - to i naleweczki
- Sprawnie wszystko rozplanować
- Zakupić potrzebne narzędzia i produkty
- Przekazać koleżankom całe działanie i podpatrywać jak działają 😊
- DZIAŁAĆ, DZIAŁAĆ, DZIAŁAĆ, ...
- A potem poddać się ocenie i snuć dalsze plany na następne działania, bo życie jest piękne, kiedy się nie nudzimy, a człowiek robi się coraz młodszy

W myśl powiedzenia: Życie zaczyna się na emeryturze 😊

KONKRETNOŚĆ I WIARYGODNOŚĆ...

- Na realizację Projektu „**Dziergaj czapki, i maskotki, tkaj makatki** „wyszarpałam” 2200,00 zł z Fundacji MiLA

Zakupiono:

16 krosien tkackich
7 kompletów obręczy dziewiarskich
63 Motki włóczki
19 kłębków wełny czesankowej
4 szpule osnowy
8 zgrzewek wody
...I tudzież inne frykasy

- Na realizację projektu pod nazwą „**Tkaj makatki, gotuj pierogi**” w „Działaj Lokalnie” przyznano mi 3000,00 zł

Zakupiono:

10 krosien tkackich
Za 150 złotych wełny do krosien
15 kłębków wełny czesankowej
12 stolnic
12 wałków
8 kompletów dla dzieci - fartuch i czapka małego kucharza
4 fartuchy dla seniorów
16 kg mąki na pierogi i innych dodatków
opłacono instruktorkę do przeprowadzenia warsztatów tkania makatek

A wszystko to mam na fakturach 😊

KONKRETNOŚĆ I WIARYGODNOŚĆ...

- Po 28 dniach przyszła niespodziewanie „zagubiona „przesyłka” z cudowną gobelinową włóczką 😊

- Na pierwszych warsztatach miałyśmy 22 osoby bez prowadzącej – dałyśmy radę!
- Na kolejnych było tylko... 16 osób, ale za to 2 panów!
- Już po 31 sierpnia gościliśmy Seniorów z UTW z drugiego końca Małopolski 😊 (to tylko informacyjnie, że projekty realizowane są nadal)

I życie dopiero pokaże, czy warto było ...

UZYSKANE REZULTATY DZIAŁAŃ

- W pierwszym zdaniu – brak rezultatu. **JEST PROBLEM** – wybrałam czcionkę do tytułów , w której nie ma ą,ę,ć,ń,ó,ś,ż,ź - więc będę ręcznie domalowywała
- Ludzie się integrują!
- Pomagają sobie, ROZMAWIAJĄ!
- Uczą się czegoś nowego (czapki na obręczach)
- Uczą się na nowo , co już zapomnieli – tkania
- Wspólnie bawią się przy lepieniu pierogów
- Jestem pewna, że swojej wiedzy nie zamkną w szafie, tylko dalej ją przekażą (he, he ...zainspirowałam innych, żeby na swoim terenie (ale na terenie naszego LGD), też coś takiego zrealizowali!
- Do swojej pracy dodałam załączniki, żeby się Komisji dobrze czytało, trochę zdjęć lub grafiki (jeśli RODO pozwoliło)

A ja znowu coś ciekawego wymyślę , a co!

I TYLE W TEMACIE ...

Do opracowania dołączam załączniki:

- Papierową prezentację przygotowaną do konkursu na inicjatywę senioralną podczas spotkań organizowanych przez Fundację MiLA
- Dodatek związany z przyznaniem grantu z „Działaj Lokalnie” z LGD Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa
- Plakaty opracowane i przygotowane zespołowo przez Koleżanki z Pietrzejowic
- Harmonogramy spotkań warsztatowych
- Ankietę przeprowadzoną na spotkaniu w UTW oraz wypełnioną przez osoby starsze z Pietrzejowic i Rawałowic

PODZIEKOWANIA...

- Dziękuję LGD Stowarzyszenie Korona Północnego Krakowa, a szczególnie Pani wiceprezes Barbarze Kawie, która zaproponowała mi wzięcie udziału w Akademii Umiejętności Animatora LGD
- Dziękuję wspaniałym Trenerom Panu Piotrowi Nowakowi, Adamowi Dąbrowskiemu, Bohdanowi Kamińskiemu i Darkowi Majakowi za rzetelne przekazanie wiedzy z zakresu komunikacji społecznej, diagnozy i współpracy oraz za stworzenie przyjaznej atmosfery inspirującej do dyskusji na interesujące nas tematy
- Dziękuję Pani Małgorzacie Kramarz z FAOW za informacje bieżące przesyłane drogą e-mailową
- Dziękuję wszystkim współuczestnikom z naszej grupy za możliwość wymiany doświadczeń w działalności dla lokalnych środowisk

Za uwagę dziękuje
Renata Wiss
seniorka z Pietrzejowickiej Grupy Nieformalnej
Klub „Przystanek”
Członkini KGW w Pietrzejowicach
Uczestniczka Akademii Umiejętności Animatora LGD
ze Stowarzyszenia Korona Północnego Krakowa

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie
"Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

AKADEMIA UMIEJĘTNOŚCI ANIMATORA LGD

Odwiedź portal KSOW – www.ksow.pl
Zostań Partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich